

Menco Rein Mulder

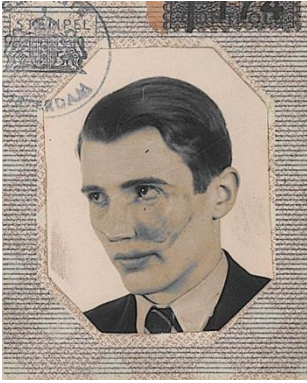

Menco Rein Mulder werd op 23 december 1923 in Groningen geboren als tiende kind, vierde en jongste zoon van Harm Mulder en Jantje Buiskool. Hij was een broer van Dirk Mulder die ook op de gedenksteen in Haren staat. Menco studeerde aan de zeevaartschool voor stuurman, en behaalde het diploma leerling stuurman in 1942.

Links: Menco Rein Mulder
Midden: het gezin Mulder in 1925; Menco is de jongste, in het midden
Onder: Menco Rein Mulder (rechts op de foto) in Zweden

Menco is op 4 juli 1943 in Zweden van boord gegaan en heeft zich gemeld bij de Nederlandse consul in Stockholm. Na het tekenen van een vrijwilligersverklaring om dienst te nemen in het Nederlandse leger kreeg hij een Nederlands paspoort, geldig voor Zweden en Engeland. Wegens spionage tegen de Duitsers werd hij tot zes maanden dwangarbeid veroordeeld, door bemiddeling van de consul teruggebracht tot drie maanden. Daarna kapte hij hout in de bossen.

In februari 1944 wist hij Engeland te bereiken, waar hij zich meldde bij Bureau Inlichtingen in Londen. Daar kreeg hij een opleiding tot agent. Het doel van deze inlichtingendienst was militaire en andere informatie te verzamelen in Nederland en de gegevens door te spelen aan de Nederlandse regering in ballingschap en aan de geallieerden. Ook werden weerberichten doorgeseind naar de geallieerde luchtmacht. De agenten werden in bezet gebied gearachuteerd met zendapparatuur. Menco kwam in eerste instantie niet voor uitzending in aanmerking. Hij had een grote wijnvlek in zijn gezicht en dat vormde een risico bij herkenning. Menco liet daarop de wijnvlek operatief verwijderen.

In maart 1945 kreeg Menco Mulder de opdracht in Nederland radiosets af te leveren bij een collega-MI6-agent, Karel Mooiweer, die vanuit Twente opereerde, maar niet meer over deugdelijke apparatuur beschikte.

In de nacht van 27 op 28 maart 1945 sprong Menco met een parachute, vijf radiosets, waaronder zijn eigen, bij Nieuwkoop. Mooiweer zorgde voor opvang. Na zijn geslaagde landing gaf Menco de radiosets af en meldde zich conform zijn instructies in Den Haag, en heeft daar tot 7 april gewerkt voor de Packard groep. Daarna reisde hij naar Utrecht, waar Packard-Irene dringend behoefte had aan een operator. Menco zond vanuit het huis van zuster Althuis, een Diacones, maar het was niet zijn onderduikadres. Althuis zat in het verzet. In het Diaconessenhuis was een wapendepot van het verzet. De Duitsers hadden er lucht van gekregen, zodat het in allerijl verplaatst moest worden. Zuster Althuis verborg een deel van de wapens in haar huis.

In de nacht van 22 op 23 april 1945 – Haren was inmiddels al ruim een week bevrijd – zond Menco zijn laatste berichten door. Zijn plan was de volgende dag te proberen naar het bevrijde Groningen te reizen. Om drie uur 's nachts viel de SD de woning van zuster Althuis binnen, op zoek naar de verborgen wapens. Toen de SD'ers zijn zender vonden zochten zij niet verder naar wapens. Menco Mulder werd gearresteerd en opgesloten in het hoofdkwartier van de SD, Maliebaan 74. De volgende morgen werd hij dood aangetroffen in de arrestantenkamer. Hij had een nog niet eerder gebruikte schuilnaam opgegeven aan de SD: Pieter Berg. De SD heeft sectie laten verrichten door de Patholoog-Anaatom prof. P. Nieuwenhuijse, bij de sectie is van hem een foto gemaakt. Op 5 mei 1945 is Menco op de 1^e begraafplaats begraven samen met zes gefusilleerde verzetsstrijders.

Na de bevrijding van Utrecht heeft het moeite gekost en enige tijd geduurd voordat duidelijk werd dat Pieter Berg een schuilnaam was van Menco Rein Mulder. Bureau Inlichtingen wist al snel dat Menco dood was, overste Somer, chef van BI heeft vader en moeder Mulder op 20 mei in Haren bezocht en hen op de hoogte gesteld. Pas op 27 juni zijn twee zwagers van Menco in Utrecht geweest, en hebben daar bij de Centrale Recherche Menco herkend van een foto. Zij hebben toen ook prof. Nieuwenhuijse gesproken. Menco's lichaam vertoonde geen tekenen van marteling, als doodsoorzaak werd hartfalen vermeld.

In oktober 1945 werd het overlijden van Menco Rein Mulder in Haren geregistreerd.

Voor Harm Mulder en Jantje Buiskool begon de bevrijding met het vreselijke bericht dat na hun zoon Derk ook hun jongste zoon Menco in de oorlog was omgekomen.

Menco Rein Mulder werd op 12 oktober 1945 herbegraven op begraafplaats De Eshof. Op zijn grafsteen staat: *'Nederland is nog waard het leven ervoor te geven.'* De gemeente Haren had een verzoek om bij te dragen aan een eregraf afgewezen, vanwege de mogelijke precedentwerking. Bij

de herbegravenis was het hoofd van het Bureau Inlichtingen van de Nederlandse regering in Londen, luitenant-kolonel J.M. Somer, aanwezig.

Menco is postuum onderscheiden met de Bronzen Leeuw, een koninklijke onderscheiding voor getoonde dapperheid.

Acht dagen na de herbegravenis van zijn zoon Menco overleed Harm Mulder aan een hartaanval, op de leeftijd van 67 jaar.

